

Leve de talen, leve de wetenschap!

De provocerende titel van het bericht in *De Morgen* (2 september 2021) over het stijgende aantal scholieren dat kiest voor wetenschappen-wiskunde deed bij mening taaldocent de wenkbrauwen fronsen. De internetversie van het bericht opende met de kop: 'Leve de wetenschap, weg met de talen'. De wetenschap levend, de talen dood? De tegenstelling die hier wordt opgeworpen is een valse. Het omgekeerde is immers even waar: zonder talen geen wetenschap. De beide richtingen hebben elkaar juist heel hard nodig.

Dat laatste is niet alleen de mening van het Vlaams Talenplatform, maar werd ook al meermaals beklemtoond door vertegenwoordigers van STEM. Een goede kennis van de talen en algemene geletterdheid zijn van groot belang voor specialisten exacte wetenschappen en technologie. Aan een wiskundige die zich talig niet goed kan uitdrukken om complexe vraagstukken uit te leggen, hebben we niet veel. Hetzelfde geldt voor een technoloog die niet precies is in zijn formuleringen. Taal is overal en op bijna elk maatschappelijk terrein is een goede beheersing van de talen van cruciaal belang. Taal en wetenschap kunnen dus niet zonder elkaar.

Een keuze voor de STEM-vakken wil bovendien nog niet zeggen dat scholieren 'tegen talen' zijn, ook al wordt die indruk nu gewekt. Dat de wetenschappen en talen wat dat betreft communicerende vaten zijn, blijkt nog nergens uit. Het is uiteraard wel heel zorgwekkend dat het aantal leerlingen dat kiest voor een talenrichting daalt, zelfs voor combinaties als wetenschappen-moderne talen. Ook in het hoger onderwijs kiezen steeds minder studenten voor talen en letterkunde. Dat vormt een enorme bedreiging voor de kwaliteit van het talenonderwijs op alle niveaus. Het is daarom zeker van groot belang om het tij te keren, wat echter niet zal lukken met een berichtgeving die de vermeende inferieure status van het talenonderwijs benadrukt.

Een van die negatieve aspecten van een keuze voor de talen die in het artikel genoemd worden, kan gemakkelijk doorgeprikt worden: het aspect van 'rendement' van een talenopleiding en slechte beroepsperspectieven. Niets is namelijk minder waar. Wie in het hoger onderwijs kiest voor een talenrichting is min of meer verzekerd van een baan. Niet alleen in het onderwijs staat men om taalprofessionals te springen, ook bedrijven hebben grote behoefte aan specialisten op het terrein van de talen in verband met het contact met de klanten. Een mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid is ongeveer een van de meest voorkomende eisen die we tegenkomen in vacatureteksten.

Het Vlaams Talenplatform heeft vorig jaar vanwege de dalende interesse voor talenrichtingen een actieplan gelanceerd dat het tij moet keren en meer scholieren en studenten moet stimuleren om te kiezen voor een talenrichting. Een van de voorstellen in het talenplan, is de oprichting van een nieuwe talenrichting in het aso, een richting die specifiek gericht is op de moderne talen. Via dat soort initiatieven kunnen taalprofessionals opgeleid worden die uit volle overtuiging voor de talen kiezen en die later mogelijk weer in het onderwijs terecht komen. Daar maken zij ook de scholieren binnen de STEM-opleidingen enthousiast over het belang van taal en literatuur, waardoor ook wie doorstroomt naar het (niet-talen) hoger onderwijs goed kan lezen, vreemde talen beheerst en een goede tekst kan schrijven.

Talen zijn belangrijk voor de wetenschap, maar ook voor kritisch burgerschap en de algemene ontwikkeling. Via taal leren we ons kritisch uit te drukken. Leesvaardigheid is cruciaal bij het verwerven van kennis en literatuur zet onze verbeelding in gang. Talenkennis is onmisbaar in een samenleving als de Belgische die steeds internationaler wordt, waardoor de kennis van andere talen dan die van de regio nu al onmisbaar is. We kunnen het ons daarom eenvoudigweg niet veroorloven om 'de talen' bij het oud vuil te zetten. Wie de samenleving én de wetenschappen een warm hart toedraagt, is zich hier maar al te zeer van bewust, daarom: Leve de talen, leve de wetenschap!

Vlaams Talenplatform

www.vlaamstalenplatform.be